

Kartat ja kaaviot web-ohjelmoinnissa

- Tällä opintojaksolla esitellään ytimekkäästi vaihtoehtoja karttojen ja kaavioiden tuottamiseksi web-sovelluksissa. Tarkempiin yksityiskohtiin tulee perehtyä sekä harjoitustehtävien että mahdollisesti harjoitustyön avulla

Yleistä kartoista

- Kartta on paikkatiedon visuaalinen esitys ja sitä voidaan hyödyntää web-sovelluksissa havainnollistettaessa
  - paikkojen tyyppiä ja sijaintia,
  - reittisuunnittelua,
  - alueisiin liittyviä ominaisuuksia kuten kiinteistötietoja, väestötiheyksiä, liikennedatataa ([LAM](#)), jne.
  - jne.
- Karttadatan hyödyntämiseen web-sovelluksissa tarvitaan tyypillisesti
  - **karttadataa** eli paikkojen nimiä, osoitteita, tyypejä (maasto, vesistö, tie, rakennus, ...) , korkeuksia jne. liitettynä sijainteihin.
  - **karttarajapinta** (API), jonka avulla karttadataa voidaan ainakin hakea ja mahdollisesti myös visualisoida useisiin käyttötarkoituksiin
  - **karttaohjelmakirjasto** helpottamaan karttarajapintojen käyttöä lopullisessa käyttötarkoituksissa
- Kaikkia edellisiä voi saada avoimena ilmaiseksi tai maksullisena palveluna joko yhdeltä toimijalta tai erikseen yhdistämällä erilaisia osia toisiinsa

Vaihtoehtoja karttojen tuottamiseksi

Google Maps Platform

Googlen karttoja ei vaadita käytettäväksi opintojakson harjoituksissa tai harjoitustöissä. Harjoitustyössä on kuitenkin oman harkinnan mukaan sallittua käyttää Googlen karttoja.

- [Google Maps Platform](#) tarjoaa datan, API:n ja ohjelmakirjaston yhdeltä toimijalta
- Erittäin laadukas karttadata, paljon ominaisuuksia, hyvin kuvattu API, Street View, maksullinen
- Opintojakson kannalta mielenkiintoisia palveluita ovat mm. [Maps JavaScript API](#), [Geocoding API](#) ja [Directions API](#)

- Google Maps Platformin käyttöehdot ja laskutusmenettely muuttuivat kesällä 2018. Web-käyttöliittymässä palvelun hyödyntäminen edellyttää luottokorttitietojen luovuttamista. Vaikka pienillä käyttömäärillä opiskelutarkoituksissa laskutettavaa kertyy erittäin epätodennäköisesti, niin Googlen karttojen käyttöä ei edellytetä opintojaksolla. Harjoitustyössä voit toki oman harkintasi mukaan käyttää Googlen karttoja.

Leaflet-, Mapbox- ja OpenStreetMap-kokonaisuudet

- [Leaflet](#)-karttakirjasto hyödyntää [MapBox](#)in säilömaa ja [OpenStreetMap](#)illä ylläpidettäviä karttoja.
- Yhdistelmän käyttämiseksi on luotava MapBox API:n käyttöä varten tunnus ja "[Access token](#)". MapBox on tiettyyn käyttöön ja käyttöasteeseen asti ilmainen. Ilmaisuus riittää opiskelutarkoituksiin.
- Edellä lueteltujen kokonaisuuksien roolia on käsitelty mm. [tässä keskusteluketjussa](#). Tiivistettynä ja mutkia oikoen:
  - Leaflet on karttaohjelmakirjasto ja karttarajapinta. Ei dataa
  - OpenStreetMap (OSM) on menetelmä, jolla luodaan, muokataan, säilötään ja tarjotaan karttanäkymiä (karttadataa)
  - MapBox on karttanäkymien säilö ja API, joka usein (mutta ei välttämättä) hyödyntää OSM-karttojen dataa. MapBox käyttää nykyään myös omassa API:ssaan web-kehittäjille Leaflet-kirjastoa.

Openlayers

- [Openlayers](#) on täysin vapaa, erittäin laaja ja siksi tavanomaista korkeamman oppimiskynnyksen omaava karttakirjasto.
- pystyy lukemaan karttadataa useista lähteistä OSM, MapBox, Bing Maps, ... eri muodoissa m.. vektoridatanakin.

Openlayers vs. Leaflet

- **Leaflet:** Minimalistinen, nopeasti käyttöönotettava, helppo, kolmannen osapuolen plugineilla laajennettava => Sopii pieniin lyhyehkön elinkaaren sovelluksiin. "*ecosystem of 3rd party plugins*". Renderöinti DOM-elementteihin. Ei omaa karttadataa.
- **Openlayers:** erittäin laaja ydintoiminnallisuus ilman lisäosia, korkeahko oppimiskynnys. => Sopii myös laajoihin pitkän elinkaaren sovelluksiin. Renderöinti Canvas-elementtiin. Ei omaa karttadataa.
- https://www.reddit.com/r/gis/comments/7x230v/openlayers_v4_vs_leaflet_advice/

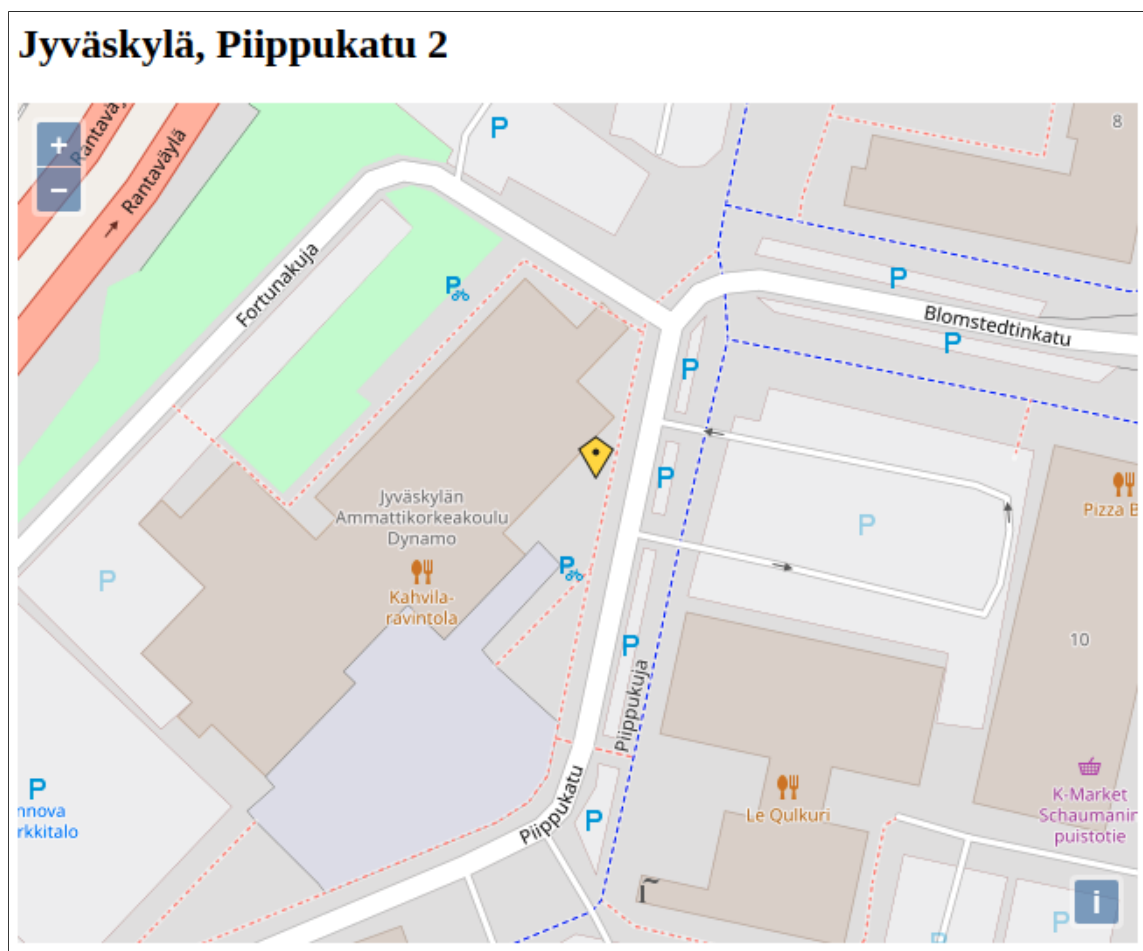
Maanmittauslaitoksen karttatieto, kaspä

- Maanmittauslaitos (MML) tarjoaa avointa [kartta- ja paikkatietoa rajapintapalveluna](#).
- Osaa MML:n kartoista [on tuotu osaksi OSM-karttoja](#).
- Maanmittauslaitoksen karttadataa tarjoaa myös [kartat.kaspi.fi](#)-palvelu

Ks. myös hieman vanha opinnäytetyö aiheesta: [Datan visualisointi kartalla](#)

Karttaesimerkkejä

Openlayers OpenstreetMap-datalla

Lähdekoodi:

- Huom1: Markerin `marker.png` näkyminen vaatii sen tallentamista samaan kansioon ohjelman lähdekoodin kanssa.
- Huom2: Ei vaadi kirjautumista, API-avainta, lisensointia... Täysin vapaa.

```
<!doctype html>
<html lang="en">
  <head>
    <link rel="stylesheet" href="https://cdn.rawgit.com/openlayers/openlayers.github.io/master/
    <style>
      .map {
        height: 480px;
```

```

        width: 640px;
    }
</style>
<script src="https://cdn.rawgit.com/openlayers/openlayers.github.io/master/en/v5.2.0/build/ol.js">
</script>
<title>OpenLayers example</title>
</head>
<body>
<h2>Jyväskylä, Piippukatu 2</h2>
<div id="map" class="map"></div>
<script type="text/javascript">
    var map = new ol.Map({
        target: 'map',
        layers: [
            new ol.layer.Tile({
                source: new ol.source.OSM()
            })
        ],
        view: new ol.View({
            center: ol.proj.fromLonLat([25.7597309, 62.24162299999999]),
            zoom: 18
        })
    });

    var marker = new ol.Feature({
        geometry: new ol.geom.Point(
            ol.proj.fromLonLat([25.7597309, 62.24162299999999])
        ), // Coordinates of Piippukatu 2
    });

    var iconStyle = new ol.style.Style({
        image: new ol.style.Icon({
            anchor: [0, 50],
            anchorXUnits: 'pixels',
            anchorYUnits: 'pixels',
            opacity: 0.90,
            src: 'marker.png'
        })
    });

    marker.setStyle(iconStyle);

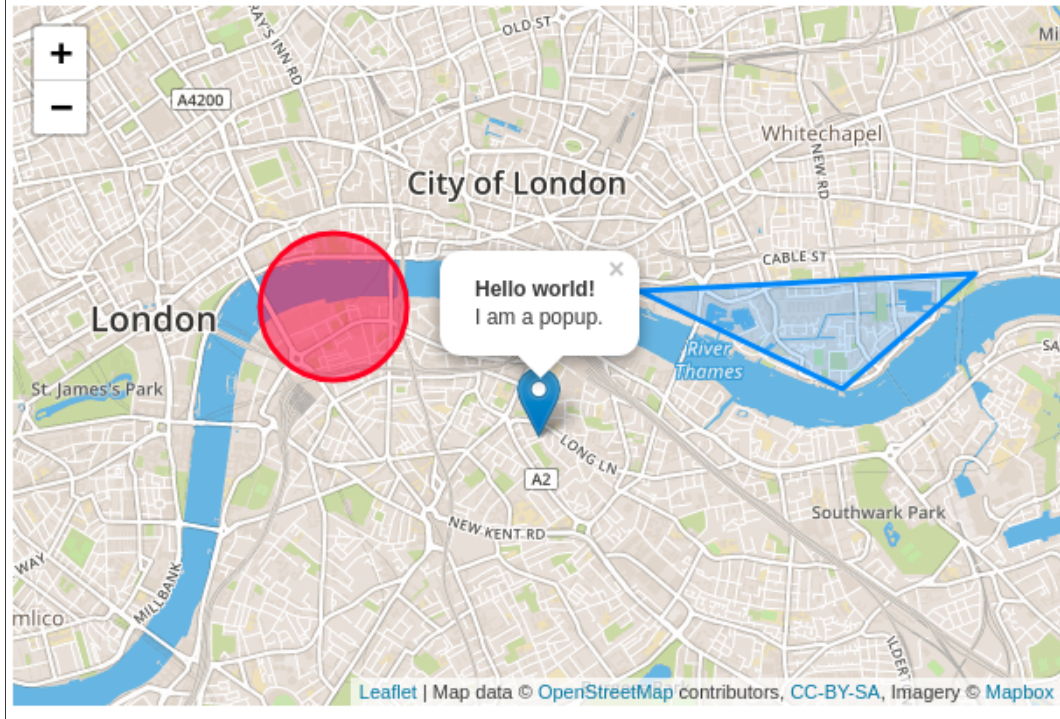
    var vectorSource = new ol.source.Vector({
        features: [marker],
    });
    var markerVectorLayer = new ol.layer.Vector({
        source: vectorSource,
    });
    map.addLayer(markerVectorLayer);

</script>
</body>
</html>

```

Leaflet/MapBox-kartta OSM-datalla

Eka Leaflet-kartta

Lähdekoodi

- Huom: Vaatii MapBox API:n käyttöä varten tunnuksen ja "[Access token](#)".

aas

```
<!DOCTYPE html>
<html>

  <head>
    <title>Eka HTML-dokumentti</title>
    <meta charset="UTF-8">

    <link rel="stylesheet" href="https://unpkg.com/leaflet@1.3.3/dist/leaflet.css"
      integrity="sha512-Rksm5RenBEKSKFjgI3a41vrjkw4EVPLJ3+OiI65vTjIdo9brlAacEuK0iQ50Fh7cOI1bkDwLqg
      crossorigin=""/>

    <!-- Make sure you put this AFTER Leaflet's CSS -->
    <script src="https://unpkg.com/leaflet@1.3.3/dist/leaflet.js"
      integrity="sha512-tAGcCfR4Sc5ZP5ZoVz0quoZDYX5aCtEm/eu1KhSLj2c9eFrylXZknQYmxUssFaVJKvvc0dJQix
      crossorigin=""/></script>

    <style type="text/css">
      #mapid { height: 400px; width: 600px;}
    </style>

  </head>

  <body>
    <h1>Eka Leaflet-kartta</h1>

    <div id="mapid"></div>

    <script>
      var mymap = L.map('mapid').setView([51.505, -0.09], 13);
```

[illegible]

1. API-avain

- Google Maps JavaScript API:n käyttö **edellyttää** autentikointia ja tämä todennetaan käyttämällä API-avainta, jonka sovelluskehittäjä saa Googlen API Consolen kautta.
- Ohjeet API-avaimen saantiin löytyvät täältä: [Get a API key](#).

2. Sovelluksen ohjelmointi

- Karttasovellusten ohjelmointi **kannattaa** aloittaa [Getting Started](#)-sivuston esimerkkeihin tutustumisella
- Sisältää erittäin paljon havainnollisia esimerkkejä kartan ohjelmointiin.

Google - Käyttäjän laitteen/tietokoneen sijainti

- Suurin osa selaimista voi suorittaa käyttäjän laitteen paikannuksen JavaScript-ohjelmoinnin
- `Geolocation`-ohjelmointirajapinta kuvataan W3C:n sivuilla [Geolocation API Specification](#)
- Sijainti lasketaan ensisijaisesti GPS-signaalista, jos sellainen on saatavilla. Muussa tapauksessa sijainti yritetään saada selville IP-osoitteen tai esim. mobiilitukiasemien kautta. Yleisesti sijainti näytetään esim. Googlen kartan avulla.

Huom! `getCurrentPosition()`- ja/tai `watchPosition()`-funktioiden käyttö sallitaan ainoastaan **https**-yhteyden kautta. Sovelluksia voi testata myös localhost-yhteyden avulla.

Loppukäyttäjä hyväksyy lopulta aina paikantamisen sallimisen!

Paikannus

Tarkista onko toiminto tuettu käyttämässäsi selaimessa, joko tutkimalla globaalia navigator-objektia.

```
if (navigator.geolocation) {  
  navigator.geolocation.getCurrentPosition(showPosition, handleError);  
} else {  
  $("#location").text("No native support for Geolocation API");  
}
```

Näytetään löytynyt sijainti

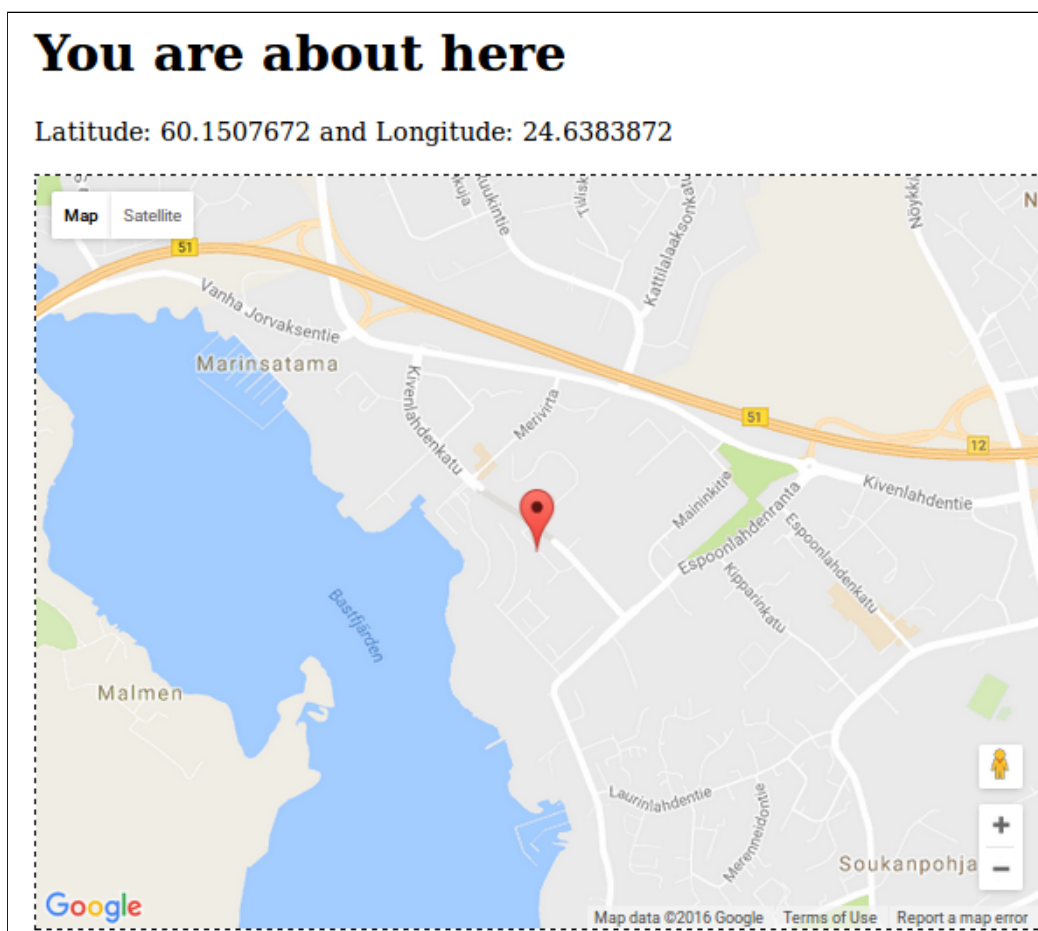
```
function showPosition(position) {  
  var latitude = position.coords.latitude;  
  var longitude = position.coords.longitude;  
  $("#location").text("Latitude: " + position.coords.latitude + " and Longitude: " + position.coords.longitude);  
}
```

tai käsitellään mahdollinen virhetilanne.

```
function handleError(error) {  
  if (error.code == error.PERMISSION_DENIED) {  
    $("#location").text("Permission denied by the user.");  
  }  
  else if (error.code == error.POSITION_UNAVAILABLE) {  
    $("#location").text("Position is unavailable");  
  }  
  else if (error.code == error.TIMEOUT) {  
    $("#location").text("Position can't be found - timeout.");  
  }  
  else {  
    $("#location").text("Something wierd happend!");  
  }  
}
```

Google - Esimerkki 0701 - Käyttäjän sijainti kartalle

Toteutetaan pieni sovellus, joka näyttää käyttäjän sijainnin kartalla.

API-key

Luo oma projekti [Google API Consolen](https://console.developers.google.com/) kautta. Luodaan projektiin oma Google Maps JavaScript API-avain ja rajoitetaan sen toimivuus student.labranet.jamk.fi/~opnro ja

http://localhost-toimivuusalueelle. Näin ollen kukaan muu ei pysty käyttämään luotua avainta.

Accept request from these HTTP referrers -kohtaan määritellään:
student.labranet.jamk.fi/~opinro/* sekä http://localhost/*

HTML

Muodostetaan web-sivu, jossa käyttäjän sijaintiin liittyvät tiedot näytetään sekä tekstikappaleessa että kartalla.

```
<div>
  <h1>You are about here</h1>
  <p id="location">Location:</p>
</div>
<div id="map"></div>
```

HTML-osuuteen liitetään myös tarvittavien kirjastojen lataukset SCRIPT-elementteinä. Google Maps API kutsuu getPosition-funktiota, kun kartta on valmiina käytettäväksi. Toteutetaan getPosition-funktio omaan showLocation.js-tiedostoon.

```
<script src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.0/jquery.min.js"></script>
<script src="js/showLocation.js"></script>
<script src="https://maps.googleapis.com/maps/api/js?key=yourapikeyhere&callback=getPosition" >
```

JavaScript-osuus

Selvitetään getPosition() -funktiossa käyttäjän sijainti käyttämällä navigator.geolocation.getCurrentPosition() -funktiota. Onnistuneessa tilanteessa kutsutaan omaa showPosition() -funktiota näyttämään käyttäjän sijainti kartalla.

```
// get position
function getPosition(position) {
  // try HTML5 geolocation
  if (navigator.geolocation) {
    // get current position, you need to run this on localhost or https to get it working
    navigator.geolocation.getCurrentPosition(showPosition,handleError);
  } else {
    // your browser doesn't support Geolocation
    $("#location").text("browser doesn't support Geolocation");
  }
}

// show position
function showPosition(position) {
  var pos = {
    lat: position.coords.latitude,
    lng: position.coords.longitude
  };
  // show location in HTML
  $("#location").text("Latitude: " + pos.lat + " and Longitude: " + pos.lng);
  // point map to location and zoom a little
  var map = new google.maps.Map(document.getElementById('map'), {
    center: pos,
    zoom: 14
  });
};
```

```
// add one marker
var marker = new google.maps.Marker({position:pos, map:map, title:"You are about here!"});
}
```

Käsitellään myös mahdollinen virhetilanne sijainnin löytämisen suhteen.

```
// show error
function handleError(error) {
  if (error.code == error.PERMISSION_DENIED) {
    $("#location").text("Permission denied by the user.");
  }
  else if (error.code == error.POSITION_UNAVAILABLE) {
    $("#location").text("Position is unavailable");
  }
  else if (error.code == error.TIMEOUT) {
    $("#location").text("Position can't be found - timeout.");
  }
  else {
    $("#location").text("Unknow error has happend");
  }
}
```

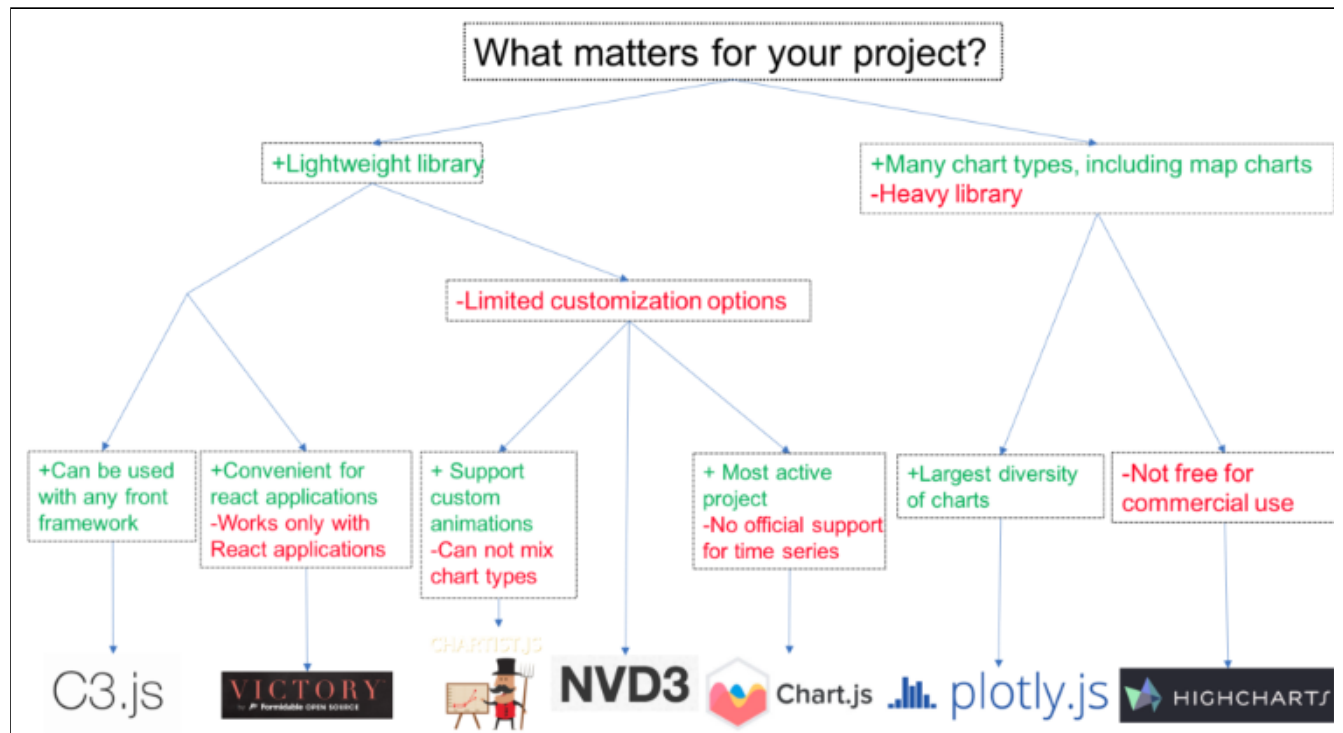
JavaScript-kaaviokirjastot

- Kaavioiden luominen Canvas-elementtiin on helppoa, mutta ammattimaisen jäljen tuottaminen on työlästä
- Tarjolla lukuisia laadukkaita ja ilmaisia JavaScript-kirjastoja numeerisen datan visualisointiin kaavioiden avulla

Merkittäviä JavaScript-kaaviokirjastoja

- [chart.js](#) - kevyt, helppo, paljon käytetty, aktiivisessa kehityksessä, avoin lähdekoodi, piirtäminen canvasiin
- [Highcharts](#) - ilmainen henkilökohtaiseen käyttöön
- [Plotly.js](#) - erittäin laaja, kaikille ilmainen
- [Chartist](#) - svg, community
- [Flot](#) - perinteinen yksi vanhimmista jQueryä käyttävä. Täysin vapaa
- [Google Charts](#) - taattua Google-laatua
- Muitakin on...

Eräs valintakartta

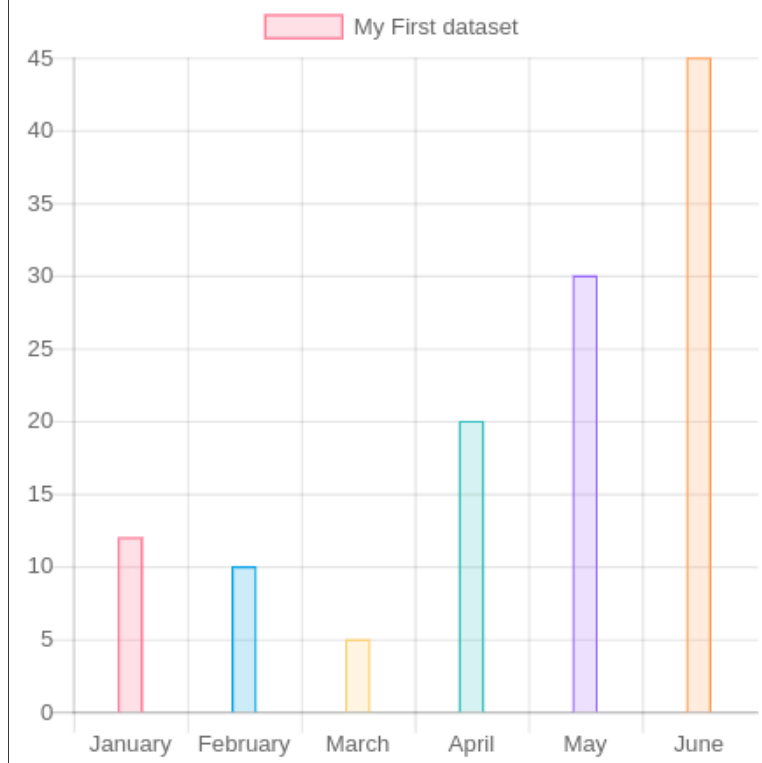
Lähde: <https://blog.sicara.com/compare-best-javascript-chart-libraries-2017-89fbe8cb112d>

Vertailuja

- <https://blog.sicara.com/compare-best-javascript-chart-libraries-2017-89fbe8cb112d>
- <https://www.sitepoint.com/15-best-javascript-charting-libraries/>
- <https://hackernoon.com/9-best-javascript-charting-libraries-46e7f4dc34e6>

chart.js-esimerkki

My Canvas

Lähdekoodi

```
<html>
<title>Chart.js-esimerkki</title>
<body>

<h2>My Canvas</h2>
<canvas id="myChart" width="400" height="400"></canvas>

<script src="https://cdn.jsdelivr.net/npm/chart.js@2.7.2/dist/chart.js"></script>
<script>
var ctx = document.getElementById("myChart").getContext('2d');
var chart = new Chart(ctx, {
  // The type of chart we want to create
  type: 'horizontalBar',
  type: 'bar',

  // The data for our dataset
  data: {
    labels: ["January", "February", "March", "April", "May", "June"],
    datasets: [{
      label: "My First dataset",
      data: [12, 10, 5, 20, 30, 45],
      backgroundColor: [
        'rgba(255, 99, 132, 0.2)',
        'rgba(54, 162, 235, 0.2)',
        'rgba(255, 206, 86, 0.2)',
        'rgba(75, 192, 192, 0.2)',
        'rgba(153, 102, 255, 0.2)',
        'rgba(255, 159, 64, 0.2)'
      ],
      borderColor: [
        'rgba(255,99,132,1)',
        'rgba(54, 162, 235, 1)',
        'rgba(255, 206, 86, 1)',
        'rgba(75, 192, 192, 1)',
        'rgba(153, 102, 255, 1)',
        'rgba(255, 159, 64, 1)'
      ]
    }]
  }
});
```

```
        ],
        borderWidth: 1
    }],
    },
    // Configuration options go here
    options: {
        responsive: false,
        scales: {
            yAxes: [{
                barThickness: 53,
                ticks: {
                    beginAtZero: true
                }
            }],
            xAxes: [{
                barThickness: 13
            }]
        }
    }
});
</script>

</body></html>
```

Lisätietoa

[Google-esimerkkejä](#) Huomaa, https-linkki, että geolocation toimisi suoraan. API-keyt vanhoja, saattaa lakata toimimasta koska tahansa.

Jätetty tarkoituksella tyhjäksi.